

Tsjeelp!!

Natuur- en Vogelwacht Culemborg e.o.

50 jaar

Digitale nieuwsbrief editie december 2025 – nr. 179

NVWC-activiteiten

Foto's Suzan Siemons en Johan de Kruijff

Spetterende jubileumfeestavond! Zie verslag bij "Nieuws van het bestuur"

06-12-2025

© Gerrit Jan Klop

Vogels in de buurt

Deze keer gaan we op zoek naar eenden in de uiterwaarden en wel specifiek naar de "winter-eenden": pijlstaart, brilduiker, tafeleend, grote zaagbek, smient en wintertaling. Met wat geluk is zelfs een nonnetje mogelijk. Natuurlijk vergeten we de andere soortgroepen ook niet. De foto hierbij is een nijlgans die midden in de winter pullen kan hebben. Daar vertelt Gerrit Jan graag meer over tijdens de excursie. Deze maandelijkse excursie is ook geschikt voor beginnende vogelaars. Aanmelden vooraf is niet nodig en er zijn geen kosten aan verbonden. Heeft u een verrekijker? Neem die dan mee.

We stappen op 6 december om 9:00 uur op de fiets vanaf het grote plein voor De Steenuil, Steenovenslaan 20, Culemborg. De excursie duurt ongeveer twee uur.

Voor meer info een mailtje naar gjklop@gmail.com.

Volgende excursie: 7 februari. Let op: in januari is er geen vogelexcursie!

13-12-2025

© Winny Verdouw

Jeugdactiviteit: vogelvoer en kerststukjes maken

Op 13 december hebben we weer onze traditionele eindejaarsactiviteit. We gaan aan de slag voor de vogels en voor een leuke sfeer in huis. In ons clubgebouw De Steenuil maken we vogelvoer. Met diverse zaden en vet maken we vetbollen, voerpotten en andere lekkernijen voor de vogels om de winter door te komen. Ook voor wat extra gezelligheid gaan we zorgen. We maken zoals ieder jaar weer mooie kerststukjes van onder andere door jullie zelf verzameld materiaal. Komen jullie gezellig meedoen?

Waar: De Steenuil, Steenovenslaan 20 in Culemborg

Wanneer: 13 december van 13.30-15.30 uur

Graag tot dan!!

13-12-2025

© NVWC Knotwerkgroep

© Theo Verhallen

Knotwerkgroep

Zaterdag 13 december 2025

Locatie: Redichemse Waard – Beusichemsedijk Culemborg

Tijd: 9.00 tot ongeveer 14.00 uur

Voor de rest van het winterseizoen staan er nog 4 werkdagen gepland. Vooralsnog op 2 locaties, Redichemse Waard en Armenboomgaard (naast Werk aan het Spoel). Andere locaties zijn deels niet mogelijk i.v.m. stookverbod afvalhout. Het hout wordt versnipperd, maar liefhebbers mogen het hout (takken, stammen, etc.) ook meenemen.

Let op: de locatie is te bereiken door aan het einde van de toegangsweg naar de plas het voetpad aan de linkerkant te volgen. Eventuele auto's (9.00 uur hek open) en fietsen op het grote open stuk parkeren.

Voor nadere info over bereikbaarheid, benodigdheden en het wel of niet doorgaan van de snoeidag, zie het [bericht](#) op onze website

Volgende werkdag: zaterdag 10 januari

Nieuws uit de natuur (november)

© Diet van Wendel

Maandelijks vogelexcursie in de stromende regen

Ondanks het slechte weer ging de vogelexcursie op 1 november van Gerrit Jan gewoon door. Maar liefst tien belangstellenden hadden de regen getrotseerd en stonden om 9 uur te popelen om te vertrekken. Vanwege de weersomstandigheden gingen we niet zoals gepland de uiterwaarden in om op zoek te gaan naar trekvogels zoals kramsvogels en koperwieken, maar vertrokken we naar de meer beschutte Plantage in de hoop daar goudhaantjes aan te treffen.

Onderweg zijn we gestopt langs de Beusichemsedijk, waar we tóch de gewenste kramsvogels en koperwieken te zien kregen!

In de Plantage werd ons doorzettingsvermogen beloond met oa goudhaantjes, boomklever en boomkruiper.

© Arjan Brenkman

Nieuwe soort trektelpost!

Van een heel ander kaliber dan bovenstaande was een bijzondere waarneming op onze trektelpost Redichemse Waard. Op zondag 9 november werd daar door de tellers een nieuwe telpostsoort vastgelegd: 2 zwarte ibissen vlogen over!!

Een week eerder was er ook een nieuwe telpostsoort, maar daar waren de tellers 'iets' minder blij mee: een groep van 19 overvliegende halsbandparkieten

Lezing door Dik van der Meulen en Kars Veling

Op dinsdagavond 25 november organiseerde Genootschap AWK Voet van Oudheusen deze 'dubbel-lezing' in theater De Fransche School over de geschiedenis van natuurbeheer.

Dik van der Meulen besprak zijn pas verschenen boek 'Meester in het paradijs. Jac. P. Thijsse en het landschap'; een biografie over een van de belangrijkste grondleggers van natuurbeheer in Nederland.

Na de pauze stak onze voorzitter Kars Veling van wal met een bevlogen presentatie over de veranderde natuurbescherming bij Culemborg in de loop der jaren. Hij sloot af met een verhaal over het leven van zijn lievelingsvlinder, het oranjetipje, dat tot veel verwondering leidde in de zaal.

© Diet van Wendel

Nieuws van het bestuur

© Suzan Siemons / Johan de Kruif

© Suzan Siemons / Johan de Kruif

Vijftig jaar Natuur en Vogelwacht Culemborg

Spetterende jubileumfeestavond!

Afgelopen zaterdag 22 november was de feestelijke afsluiting van ons 50-jarig jubileum in de Steenuil. Er waren ca. 80 leden en oud-leden, die via een natuurlijk aangeklede entree met vogelgeluiden vanaf 17 uur naar de grote zaal geleid werden. Er was een heerlijke maaltijd om 18 uur, met veel door de leden zelf gemaakte gerechten, soepen en toetjes. Veel oude bekenden konden elkaar ontmoeten, al was menigeen wel iets ouder geworden. Er waren op twee plaatsen beamers met projecties van foto's uit de oude doos en natuurfoto's die door leden in ons werkgebied gemaakt waren. Na de maaltijd hield Kars een bloemlezing met prachtige opnames, foto's en video's van de afgelopen 50 jaar. Er was veel herkenning en humor bij de beelden. Door iedereen werd uitgebreid meegezongen bij een door Kars in elkaar gezet lied. Er werd nog stilgestaan bij enkele prominente leden, die de afgelopen periode overleden zijn. Ook was er de uitreiking van een nestkastje aan het 500^e lid. Een van de doelstellingen (500 leden) werd dit jaar ruimschoots gehaald. Vervolgens trapte de band Maggies Wedding, met daarbij twee leden van de NVWC, af met een geweldig optreden. Er kon heerlijk gedanst worden op de vooral Ierse en Schotse muziek, hetgeen ook enthousiast gebeurde. Ook was er een speciaal lied gewijd aan Gijsje, die afgelopen oktober overleden is. Na de muziek bleef nog een groot aantal mensen om vooral oude herinneringen op te halen. Met inzet van velen werd vervolgens de zaal weer enigszins opgeruimd en werd er afgewassen. Heel veel dank gaat uit naar de jubileumcommissie, die deze avond met veel inzet tot een geweldig festijn gemaakt heeft, maar ook afgelopen jaar al met veel enthousiasme activiteiten georganiseerd had.

Kijk voor meer foto's op onze website nvwc.nl en voor een groter verslag in de Hak-al die binnenkort verschijnt.

Voetnoot over 50 jaar NVWC verschenen

In november is door Genootschap Voet van Oudheusen in samenwerking met de NVWC een Voetnoot uitgebracht ter ere van ons 50-jarig jubileum. Het boekje is inmiddels bezorgd bij alle leden van de NVWC en Voet.

Oproep: wie wil zich ontfemen over ons Instagram-account?

Ben je goed thuis in sociale media en lijkt het je leuk om ons Instagram-account bij te gaan houden? Stuur dan een mailtje naar bestuur@nvw.nl!

JAARKALENDER 2026 NATUUR- EN Vogelwacht CULEMBORG e.o.
Voor actuele informatie zie de website
Wisselingen worden niet verantwoordelijk gesteld

Januari	Februari
27 Nieuwjaarsbijeenkomst	02 Vogelwacht in de buurt, excursie
10 Kruisplanten snoeien	08 Kruisplanten Halv-dag
15 Lezing	10 Lezing
22 Bestuursvergadering	18 Bestuursvergadering
26 Kruisplanten snoeien	27 Kruisplanten snoeien
Maart	April
07 Vogelwacht in de buurt, excursie	07 Bestuursvergadering
10 Lezing	04 Vogelwacht in de buurt, excursie
18 Bestuursvergadering	10 Lezing
	20 Bestuursvergadering

Jaarkalenders 2026

De jaarkalenders voor het nieuwe jaar zijn nog niet helemaal rond. Ze zullen in de Tsjiepl van januari opgenomen worden en zo gauw ze gereed zijn, worden ze op de [website](https://www.nvw.nl) geplaatst.

Nieuwjaarsbijeenkomst op woensdagavond 7 januari

Om alvast in de agenda te noteren.

Nadere info volgt in de Tsjiepl van januari en op de website.

Eerstvolgende bestuursvergadering: donderdag 11 december.

Activiteiten en berichten van anderen

Activiteiten

Stroomhuis Neerijnen: 9 december Landschaplezing: Verhalen uit de Natuur

In het boek 'Verhalen van de natuur' bundelt Hans Mulder diverse hoofdstukken over geschiedenis, heden en toekomst van de natuur, voorzien van wunderschone illustraties, voornamelijk uit de natuurhistorische collecties van de Universiteit van Amsterdam. Van verschillende soorten kan hier alleen nog maar de papieren afbeelding getoond worden. Ze zijn er niet meer. Voor die planten en dieren is deze uitgave een monument. Aan de hand van die platen zal Hans Mulder een bloemlezing geven uit die verhalen. [Hier](#) meer info en kaarten bestellen.

Natuur- en Vogelwacht Vijfheerenlanden

- 4 december: Presentatie over paddenstoelen door fotograaf Jan Tuin
- 14 december: Excursie Oostvaardersplassen
- 18 december: Lezing Natuurlijk Schotland
- 27 december: Winterwandeling rond Fort Everdingen

Kijk [hier](#) voor meer info over bovenstaande activiteiten

Tuintelling.nl en FLORON: 25 december – 3 januari Eindejaars plantenjacht

We weten maar weinig van planten die midden in de winter bloeien. Daarom brengen we ze in kaart tijdens de Eindejaars plantenjacht. Jaag je mee? [Hier](#) vind je uitleg; o.a. dat het om wilde en verwilde planten gaat, en tuinplanten dus niet meetellen.

IVN West Betuwe

- 29 december: Op zoek naar winterbloeiers in Neerijnen
- 30 december: Op zoek naar winterbloeiers in Tiel

Allebei in het kader van de Eindejaars plantenjacht. Kijk [hier](#) voor meer info over beide activiteiten.

Nieuwsberichten

Gonzend Rivierenland: Help de bestuivers in West Betuwe en Culemborg

Het programma Gonzend Rivierenland wil samen met partners de biodiversiteit in Rivierenland verhogen en de regio mooier, vitaler en klimaatbestendig maken. In hun nieuwe nieuwsbrief delen ze graag waar zij en anderen op dit moment aan werken.

Aanmelden voor de nieuwsbrief kan [hier](#).

"Een derde landschapslint speciaal voor bestuivers!"

In het westelijk deel van Rivierenland hebben bestuivers een grote rol in het economische verkeer: zonder bijen, zweefvliegen, hommels en ander vliegverkeer ligt de fruitschaal immers een stuk minder vol. Zo simpel is het. Daarom gaan we aan de slag in de gemeenten West Betuwe en Culemborg om een Bestuiverspad te realiseren. En omdat we dat samen met de organisatie van Pollinators doen, heet het het Pollinatorpad.

Wandelpad van formaat

De bedoeling is dat het Pollinatorpad een recreatieve wandelroute wordt. De totale lengte zal tussen de 30-40 kilometer zijn. Dat is natuurlijk best lang voor een doordeweekse wandeling. Daarom zijn we blij dat er in de directe nabijheid 4 treinstations zijn, waardoor je ook kortere trajecten kunt wandelen. We zorgen ervoor dat je de route kunt opstappen vanuit de stations van Culemborg, Geldermalsen, Beesd en Leerdam. Lees [hier](#) meer, ook over andere projecten.

Heb je nog andere ideeën? Laat het ons weten via pollinatorpad@gonzend.nl.

© Saxifraga-Martin Mollet

© Diet van Wenden

© Kars Velling

© NVWC

© Stijn Philips

Vogelbescherming Nederland:

• De zwarte mees is geen koolmees

Tot de leukste kleine vogels van ons land behoren zeker zwarte mezen. Hoewel ze hier het hele jaar zijn, zie je ze zelden. Tijdens de najaarstrek kan dat plotseling anders zijn en verschijnen ze soms in grote aantallen.

Lees [hier](#) het hele artikel over de zwarte mees.

• Leve de blaadjes! Ban de bladblazer!

Overtuig je innerlijke opruimer dat bruine bladeren en dooie bloemen niet meteen de biobak in hoeven, maar op bergjes in de border mogen liggen. Ze zijn dan niet langer een rommeltje en menig vogel profiteert. Lees [hier](#) het hele artikel en doe jezelf, je burens, de insecten, de egels en de vogels een plezier!

De Vlinderstichting: Als ei de winter door

De winter komt eraan. De meeste planten en dieren zullen zich klaarmaken om die winter te overleven. Hoe doen de vlinders dat? Iedere soort heeft daar een eigen strategie voor. Een aantal vlinders is in de winter alleen aanwezig als ei. Lees in het [artikel](#) wat voorbeelden.

Staatsbosbeheer:

• Doe de paddenstoelenquiz!

Het bos zit diep in de herfst en overal op de bodem liggen hints van dat verborgen leven. Sommige paddenstoelen zijn inmiddels over hun hoogtepunt, maar het bos zit nog vol verhalen. Van stinkzwam tot aardappelbovist: hoe goed herken jij het leven op en onder de bosbodem? [Doe de quiz](#) en kijk hoeveel zwammenwijsheid jij in huis hebt.

Paddenstoelen zoeken:

Ga op pad in het herfstbos en ontdek hoeveel soorten je zelf kunt vinden. Met de [speurkaart van de Boomfeestdag](#) leer je al snel het verschil tussen elfenbankjes, boleten en zwammen. Download [hier](#) de Paddenstoelenspeurkaart.

Of gebruik de [Natuurspeurkaart Paddenstoelen](#) van Jasper de Ruiter door [hier](#) op de website van de [Nederlandse Mycologische Vereniging](#) op de afbeelding van de speurkaart te klikken.

Vroege Vogels: Natuurfilmer volgt jaar lang egels in zijn tuin

Voor Vroege Vogels filmt natuurfilmer Stijn Philips regelmatig in de mooiste natuurgebieden. Maar om het verborgen leven van egels in kaart te brengen, bleef hij dicht bij huis. Een jaar lang volgde hij de egels in zijn eigen tuin. Dit gaf hem de kans om het nachtelijke leven van het dier helemaal uit te pluizen en te bepalen wat deze dieren allemaal nodig hebben. Klik [hier](#) voor deze korte film.

Colofon

Versijning	Het NVWC-bestuur stelt "Tsjelp!!" samen voor NVWC-leden en belangstellenden. "Tsjelp!!" verschijnt aan het begin van elke maand, m.u.v. augustus en wordt verzonden aan ruim 650 mailadressen.
Aan- en afmelden	Voor aan- en afmelden op "Tsjelp!!" stuurt u een e-mail aan: nieuwsbrief@nvwc.nl . Ook voor het doorgeven van een gewijzigd mailadres.
Lid of donateur worden	Wilt u meer informatie over de NVWC, stuur een e-mail naar bestuur@nvwc.nl . Wilt u lid worden of donateur, klik hier voor meer informatie.
Copyright	Berichten uit deze nieuwsbrief mogen uitsluitend integraal en met bronvermelding worden overgenomen. Foto's mogen niet zonder toestemming vooraf worden gebruikt.